

ОСОБИСТІТЬ ПСИХОЛОГА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЛЕОНІД ФОКОВИЧ БУРЛАЧУК

– доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету психології, завідувач кафедри психодіагностики та клінічної психології Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка 1 січня 2012 року зустрів своє 65-річчя.

Л.Ф. Бурлачук народився у Ленінграді (нині Санкт-Петербург), після школи декілька років навчався спочатку у Ленінградському, а потім – у Київському університеті на філософському факультеті, котрий закінчив у 1970 році. У цьому ж році розпочав викладацьку діяльність, обіймаючи посади асистента, доцента, завідувача кафедри соціальної та педагогічної психології. З 1992 року – завідувач створеної за його ініціативою кафедри психодіагностики та клінічної психології. З 2010 р. – декан факультету психології Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка. Доктор психологічних наук (1990), професор (1992), член-кореспондент НАПН України (1992), дійсний член НАПН України (2010), дійсний член Міжнародної академії акмеологічних наук (1993), дійсний член Нью-Йоркської акаде-

мії наук (1995), член Міжнародної комісії по психологічним тестам (1995).

Початковий етап наукових досліджень Л.Ф. Бурлачука був спрямований на вивчення особистості психічно хворих. Він одним із перших в СРСР використовував проєктивну техніку для діагностики особистості хворих, психологічні тести, котрі в той час викликали багато дискусій. Кандидатську дисертацію за темою «Особливості перцептивної діяльності хворих на епілепсію й шизофренію при слабкоструктурності зорової стимуляції» Л.Ф. Бурлачук захистив у Ленінградському науково-дослідному психоневрологічному інституті імені В.М. Бехтерева у 1975 р. Проблеми клінічної психодіагностики, котрі Л.Ф. Бурлачук, розробляв протягом багатьох років, залишаються центральними в його дослідженнях. На основі цих досліджень розроблено навчальні курси та спецкурси, що викладаються у Київському університеті, публікуються наукові статті та монографії.

У другій половині 1980-х рр. Л.Ф. Бурлачук розпочав активну розробку методологічних проблем психодіагностики, приділяючи значну увагу поняттєвому апарату психодіагностики. В той період було закладено основи концепції, названої ним «теорією вимірної індивідуальності». Ці дослідження були узагальнені у його докторській дисертації за темою «Психодіагностика: поняттєвий апарат та методи дослідження», котра була захищена у Київському університеті (1990).

Значне місце у науковій діяльності Л.Ф. Бурлачука посідає підготовка наукових кадрів. З 1991 по 2005 р. він очолював у Київському університеті спеціалізовану вчену раду із захисту докторських та кандидатських дисертацій в області психології. Під його керівництвом підготовлено 37 кандидатських та 4 докторські дисертації.

Л.Ф. Бурлачук здійснює значну суспільну роботу. Він очолював Науково-методичну комісію з психології при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України (1993-2008), був координатором та активним учасником міжнародних освітніх та наукових проєктів (TEMPUS – 1995-2000, INTAS – 1999-2003 та ін.), є членом редакційних рад низки вітчизняних та зарубіжних періодичних видань («Актуальні проблеми соціології,

психології, педагогіки. Збірник наукових праць», «Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Серія “Соціологія. Психологія. Педагогіка”», «Журнал практикуючого психолога», «Психологія і особистість», Україна; «Психосоматична медицина», Болгарія; «Клінічна та проєктивна психологія», Франція тощо). З 2008 р. він засновує й очолює перше Українське видавництво психологічних тестів «ОС Україна», котре входить до міжнародної групи компаній «Giunti OS» (Італія) та є асоційованим членом Європейської групи видавців тестів. Великою увагою психодіагностів та психотерапевтів України і зарубіжжя протягом 2009-2011 років користується Міжнародна психологічна конференція «Психон», головою оргкомітету якої є академік Л.Ф. Бурлачук.

Наукові інтереси Л.Ф. Бурлачука багатогранні: проблеми психодіагностики, медичної психології, психології особистості, психології ситуацій, психотерапії. Ці дослідження відображені більш ніж у 220 наукових працях, серед яких широко відомі «Психодіагностика интеллекта и личности» (К., 1978); «Исследование личности в клинической психологии» (К., 1979), «Психодіагностика личности» (К., 1989), «Словарь-справочник по психологической диагностике» (К., 1989, СПб., 1999, 2003, 2006), «Введение в проективную психологию» (К., 1997), «Психология жизненных ситуаций» (М., 1998), «Focus Eastern Europe: Psychological and Social Determinants of Behaviour in the Transition Countries» (Innsbruck, 2001), «Психотерапія. Учебник для вузов» (Спб., 2003), «Психодіагностика. Учебник для вузов» (Спб., 2003, 2006) та багато інших.

Літ.: Marquis «Who is Who in the World», New York (щороку, з 1995); Dictionary of International Biography, Cambridge (з 1997); Хто є Хто в Україні, Київ (з 2000); Українська Енциклопедія, Київ (з 2001); Академія педагогічних наук України. Інформаційний довідник, Київ (2002); Revue Europeenne de Psychologie Appliquee, 1er trimestre 1996, vol. 46, n. 1.

Щиро вітаємо Леоніда Фоковича зі славетною датою та бажаємо здоров'я, сил, бадьорості, благополуччя!